

Jaarverslag programma ondersteunende activiteiten TKI 2024

Naam TKI : Topsector Water en Maritiem – TKI Maritiem

aanvangsdatum : 1 januari 2024

einddatum : 31 december 2024

Inleiding

In het verslagjaar 2024 heeft TKI Maritiem zijn rol als verbindende en richtinggevende schakel binnen de maritieme innovatieketen verder versterkt. Tegen de achtergrond van ingrijpende aanpassingen in het Topsectoren- en TKI-beleid is hard gewerkt aan het implementeren van nieuwe procedures en het borgen van een effectieve en toekomstbestendige uitvoering van de vernieuwde TKI-regeling. De inzet was gericht op het bevorderen van publiek-private samenwerking (PPS), het stimuleren van kennis- en technologieontwikkeling, en het versnellen van de toepassing van innovaties die bijdragen aan maatschappelijke opgaven, zoals klimaatadaptatie, energietransitie, veiligheid en economische weerbaarheid.

In 2024 is geïnvesteerd in thematische samenwerking binnen sleutelonderwerpen zoals Smart Shipping, schone en efficiënte voortstuwing, en digitale ketenintegratie. Daarbij is nauw samengewerkt met bedrijven, kennisinstellingen en overheden die actief zijn binnen de maritieme

sector. Ook is actief de verbinding gezocht met andere TKI's en topsectoren, waaronder TKI Hightech en TKI Energie, om gezamenlijk te komen tot integrale, cross-sectorale oplossingen.

Met een aantal bestuurswisselingen is verder ingezet op het verbeteren van de interne beheersstructuren van TKI Maritiem. De processen rondom aanvraag, toekenning en verantwoording van TKI-toeslag zijn geoptimaliseerd, met extra aandacht voor transparantie, tijdigheid en aansluiting bij de vernieuwde eisen vanuit de rijksoverheid. Dit heeft geleid tot een hogere mate van controleerbaarheid en administratieve efficiëntie.

Een aantal nieuwe projecten op het gebied van fundamenteel en toegepast onderzoek zijn tot stand gekomen. De valorisatie is geborgd door intensieve betrokkenheid en eigen investeringen van vele private partijen uit Nederland. Het TKI Maritiem heeft daar een actieve bijdrage aan geleverd. In haar rol als coördinator van de TKI toeslag en inzet heeft het TKI Maritiem zorg gedragen voor een TKI toeslag van € 1.813.417,-.

Een bijzondere plaats in de benutting van opgebouwde kennis wordt ingenomen door de vlootvernieuwingsprogramma's van de overheid. Daarnaast is de internationale samenwerking geborgd door vele buitenlandse partijen die actief deelnemen aan Joint Industry projecten, in Europese Horizon Europe projecten en in interregionale projecten die bijdragen aan kennisopbouw in Nederland.

Tot slot heeft TKI Maritiem zich actief ingezet voor de strategische koersbepaling van de Topsector Water en Maritiem als geheel. Via nauwe afstemming met het topteam, het boegbeeld en de andere TKI's is bijgedragen aan het maken van een gezamenlijke strategische agenda en een sterker geïntegreerde positionering van de maritieme sector binnen het nationale innovatiebeleid.

Deze eindverantwoording biedt een overzicht van de activiteiten, resultaten en geleerde lessen van het afgelopen jaar. Daarbij wordt inzicht geboden in de inzet van middelen, de bereikte impact en de voortgang richting de doelen die TKI Maritiem zich voor 2025 heeft gesteld.

1. PPS-ondersteuning

1.1 Organiseren van twee Maritieme Innovatie Events

Bieden van inspiratie voor - en stimuleren van bedrijven, universiteiten en onderzoeksorganisaties voor het opzetten van en deelnemen aan gezamenlijke onderzoeks- en innovatieprojecten op basis van de MMIP's in het vernieuwde missiegedreven Topsectorenbeleid; Informatie over succesvolle projecten en een marktplaats voor ontwikkeling van publiek-private samenwerkingsprojecten.

Resultaat:

Een live maritiem innovatie event in het voorjaar en een live event in het najaar. 10% meer deelname van bedrijven en organisaties uit andere sectoren binnen de MMIP's

Het eerste TKI Maritiem Innovatie Event in 2024 werd gehouden op 25 juni 2024 in de Reehorst in Ede. Het event stond in het teken van energietransitie en strategische innovatiethema's en de bijbehorende innovatieregeling.

Na een keynote getiteld "Roadmap brandstoftransitie" werd de voortgang van de drie spraakmakende initiatieven gepresenteerd, met nadruk op de gezamenlijke ontwikkeling. Aansluitend vonden zes thematische breakout sessies plaats. Elke sessie bood verdieping op specifieke innovatieonderwerpen en stimuleerde interactie tussen deelnemers uit het bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid. De dag markeerde een belangrijke stap in de

gezamenlijke ontwikkeling van een toekomstbestendige maritieme sector. De deelnemers bestonden uit tenminste 10% meer bedrijven en organisaties uit andere sectoren binnen de MMIP's.

We hebben ervoor gekozen om in het najaar geen TKI Maritiem event te organiseren, omdat het afbreukrisico te groot was gezien ten aanzien van de bijeenkomsten uit de Sectoragenda Maritieme Maakindustrie.

1.2 Advisering ten aanzien van onderwerpen voor fundamenteel onderzoek, bijdragen aan organisatie van een matchmaking event en geven van voorlichting

Afstemming binnen TSWM en met missieteams over onderzoeksvragen, die voortkomen uit de activiteiten van het Maritiem Kennis Centrum, dat fungeert als programmaraad voor fundamenteel onderzoek. Het faciliteren van de aansluiting van maritieme bedrijven bij publieke innovatie-initiatieven door actief hierop te adviseren en door een actieve rol in het verspreiden van kennis hierover te nemen. Stimuleren van deelname aan de missiegedreven en andere relevante calls vanuit de topsector Water en Maritiem door geven van voorlichting aan universiteiten, door bij te dragen aan matchmaking en door stimuleren van cofinanciering door bedrijven.

Resultaat:

Inventarisatie, uitwerking en selectie van kennisvragen verbonden aan maritieme thema's opgenomen in het Masterplan en de MMIP's. Adviezen over verwerking van vraagstellingen uit bedrijven naar onderwerpen voor fundamenteel onderzoek binnen de topsectoren en NWA.

Een matchmaking event voor onderzoeksorganisaties en bedrijfsleven.

Aantoonbare deelname van bedrijven aan projecten in het topsectorenprogramma en NWA en NWO.

De maritieme sector heeft het afgelopen jaar bij de Nederlandse overheid goed in de belangstelling gestaan. In dat kader heeft MKC in 2024 bijgedragen aan de ontwikkeling van een aantal NWO/NWA programma's. Dit betreffen met name de nieuwe strategie voor de Blauwe Route en voorbereidingen voor nieuwe NWO Perspectiefprojecten voor 2025, zoals:

- Harbor Project (NIOZ)
- Maritime Data Drive

De coördinatie van overleg met NWO en de kennisinstellingen over maritieme behoefte aan fundamenteel onderzoek is neergelegd bij het Maritiem Kennis Centrum (MKC). MKC overlegt daartoe structureel met NWO over inhoudelijke richtingen in aankomende calls en terugkoppeling vanuit de maritieme sector over geïdentificeerde speerpunten voor fundamenteel onderzoek.

MKC heeft in 2024 tevens een bijdrage geleverd aan de inventarisatie van de Kennis- en Innovatievragen voor Kernenergie, die in overleg met NWO in opdracht is gegeven door het ministerie van KGG. MKC brengt hier de kennisontwikkeling in van Small Modular Nuclear Reactors voor scheepsvortstuwning, een thema dat ook vorm gekregen heeft in de Strategische Agenda voor de Maritieme Maakindustrie.

Voor de NWA is er vanuit MKC in 2024, middels deelname aan diverse werksessies, een bijdrage geleverd aan de herijking van het NWA programma Blauwe Route en de voorbereidingen voor de Blauwe Route call.

Tevens levert een senior staflid een bijdrage aan de NIOZ adviesraad en het Strategy Evaluation Protocol (SEP) voor het NIOZ.

1.3 Activiteiten om vorming van PPS op het gebied van Smart Shipping te stimuleren

Verbinden van bedrijven en organisaties om vorming van PPS te stimuleren middels deelname aan het Nederlands Forum Smart Shipping.

Resultaat:

In het afgelopen jaar zijn er diverse activiteiten georganiseerd en ondersteund die gericht waren op kennisdeling, netwerkvorming en het verkennen van gezamenlijke innovatiekansen. De belangstelling voor deze bijeenkomsten was groot en weerspiegelt de groeiende betrokkenheid binnen de sector. Zo waren er sessies over onderzoeksprojecten en regelgeving voor onbemand varen, bijeenkomsten van de binnenvaartwerkgroep in Rotterdam en een kennisdeeldag bij de Maritieme Academie Harlingen. Deze activiteiten hebben de basis gelegd voor nieuwe samenwerkingen binnen Smart Shipping.

1.4 Activiteiten om de vorming van PPS op de thema's duurzaamheid en circulariteit te stimuleren.

Bijdragen aan vorming van PPS'n op de thema's duurzaamheid en circulaire aanpak. Bijdragen aan implementatie van innovatiethema's binnen de sectoragenda Maritiem Maakindustrie. De samenwerking met maritieme regio's wordt in 2024 versterkt. Ook wordt meer aandacht gegeven aan cross overs met sectoren energie, ICT en high tech systems en materials.

Resultaat:

Een uitwerking van de aanpak om consortia te vormen op thema's duurzaamheid en circulariteit, aanvullend op de activiteiten in het Maritiem Masterplan. Deelname aan cross over evenementen. Bijdrage aan twee regionale bijeenkomsten, 1 in Noord Nederland en 1 in de Maritieme Delta.

Aanvullend op de doelen van het Maritiem Masterplan is in 2024 actief ingezet op het stimuleren van consortiavorming op de thema's duurzaamheid en circulariteit. Door deelname aan diverse (inter)nationale evenementen, zoals SMM Hamburg en MIP in Dordrecht, netwerkbijeenkomsten en themasessies (25 juni in de Reehorst in Ede en 15 november in Groningen) is de verbinding gelegd tussen maritieme bedrijven, kennisinstellingen en overheden met een gedeelde ambitie op het gebied van groene innovatie.

Deze aanpak richtte zich op het identificeren van kansrijke initiatieven en het faciliteren van de vorming van projectconsortia die kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van duurzame technologieën en circulaire oplossingen in de maritieme sector.

Deelname aan meerdere relevante bijeenkomsten leidde tot de voorbereiding en/of versterking van samenwerkingsverbanden op het gebied van duurzame voortstuwing, circulair ontwerpen en hergebruik van materialen. Door gerichte netwerkactivering en inhoudelijke ondersteuning is de voedingsbodem gelegd voor nieuwe PPS-initiatieven die bijdragen aan bredere maatschappelijke doelen zoals klimaatneutraliteit en grondstoffenefficiëntie.

1.5 Invulling geven aan missiegedreven topsectorenbeleid en stimuleren van vorming PPS projecten op overige thema's.

In 2024 worden de vernieuwde KIA's en MMIP's geïmplementeerd. TKI Maritiem heeft de maritieme innovatie thema's verwerkt in de missies binnen Landbouw Water Voedsel en Veiligheid. De volgende stap is het stimuleren van vorming van nieuwe samenwerkingsprojecten die een bijdrage leveren aan de topsector missies. Daarbij wordt afgestemd met betrokken TKI's waaronder TKI nieuw gas, TKI HTSM, TKI Offshore Energy, TKI Logistiek, TKI Agrofood en TKI ICT.

Resultaat:

Binnen de KIA's en MMIP's van LWV (missies 5 en 6) en Veiligheid worden PPS'en opgezet. Maritieme thema's zijn mede verwerkt in de calls.

Onder het motto 'Maritime with a Mission' heeft het TKI maritiem in 2019 in samenspraak met de maritieme sector haar bijdrage aan de missies van het missiegedreven topsectorenbeleid geformuleerd. Met een actualisering en aanscherping van deze maritieme agenda werd in 2023 een basis gelegd voor de bijdrage aan het opstellen van de missieteksten en de KIA's en de MIIP's in de vernieuwde Topsectorenaanpak. De actualisering en aanscherping omvatte een nieuwe definitie van de maritieme innovatiethema's.

De thema's zijn:

1. Towards zero emission: klimaat, milieu en onderwatergeluid
2. Blue Growth: maritieme aspecten offshore energie, voeding en grondstoffen
3. Maritime data: veilig delen en slim gebruiken van data over de hele levenscyclus
4. Safe shipping: veilige scheepvaart (binnenwater, havens, zeeën, oceanen)
5. Secure seas: maritieme hightech voor een veilige zee – Dutch Naval Design
6. Smart & circular shipbuilding: digitaal, modulair en circulair

Het maritieme thema Blue Growth is verwerkt in de missie 5 - Duurzaam en veilig gebruik van de Noordzee en andere grotere wateren. De maritieme thema's Towards zero emission: klimaat, milieu en onderwatergeluid, Safe shipping: veilige scheepvaart (binnenwater, havens, zeeën, oceanen) en Smart & circular shipbuilding: digitaal, modulair en circulair, zijn verwerkt in missie 6 – Duurzame rivieren, meren en intergetijdengebieden van het thema Landbouw Water Voedsel. Daarnaast is het thema Secure Seas: maritieme hightech voor een veilige zee – Dutch Naval Design verwerkt in het thema Veiligheid. Een overkoepelend thema is Maritime data: veilig delen en slim gebruiken van data over de hele levenscyclus. Het draagt bij aan de basistechnologie die benodigd is in alle genoemde missies.

De secretaris TKI Maritiem heeft zorg gedragen voor het opnemen van de maritieme thema's in de missies, middels deelname aan de vele overlegmomenten in het missieteam, aan het kernteam van Thema Landbouw Water Voedsel en aan enkele brede events, georganiseerd door LNV, met vertegenwoordiging uit de sector, de overheden en de kennisinstellingen.

Vanuit MKC werd in samenwerking met het TKI HTSM en het Ministerie van Defensie verder gewerkt aan de invulling van de missie Maritime Safety & Security. Voor het opstellen van de MMIP Maritime Safety en Security werd gebruik gemaakt van de ontwikkeling van het platform Dutch Naval Design (DND), dat op initiatief van de Defensie Materieel Organisatie is opgericht. Defensie is in dit platform een samenwerking aangegaan met TNO, Technische Universiteit Delft, Marin, Stichting Nederlandse Industrie voor Defensie en Veiligheid en diverse industriële partijen waaronder Damen Schelde Naval Shipbuilding.

In 2024 werd gestart met de voorbereidingen van een grootschalig symposium PartnerShip waar voorlichting wordt gegeven over het belang van het verder ontwikkelen van de Gouden Driehoek. Er zijn in 2024 meerdere bijeenkomsten georganiseerd. DND is een verdere stap in de ontwikkeling van de Gouden Driehoek.

De intensieve samenwerking met TKI Wind op zee is voortgezet middels informele contacten met de directeur TKI Wind op Zee. Er wordt door een aantal maritieme bedrijven, TNO en MARIN deelgenomen aan calls van het TKI Wind op zee. TKI Wind op Zee werkt mee aan sessies in de events van TKI Maritiem. In 2024 is er ook een eerste verkenning gedaan voor gezamenlijk privaat publieke samenwerkingsvormen op het gebied Prefloating wind Structures.

1.6 Geven van voorlichting aan mkb over mogelijkheden MKB regelingen topsector Water en Maritiem

Beantwoording van vragen van mkb ondernemers over MIT regeling en mogelijkheden van deelname aan PPS programma's. Geven van voorlichting over deelname van mkb aan MIT regeling en PPS programma's; in nationale en regionale events en workshops, georganiseerd vanuit de topsectoren en middels diverse media uitingen.

Resultaat:

Beantwoording van vragen van 15 mkb bedrijven.

Gerichte voorlichting voor mkb tijdens twee TKI events en twee regionale bijeenkomsten

Minimaal elk kwartaal berichtgeving gericht op mkb over mogelijkheden deelname MIT en PPS.

In 2024 is veel aandacht besteed aan het geven van voorlichting over beschikbare middelen voor MIT en PPS, het assisteren bij consortiavorming en de mogelijkheden om te kunnen versnellen. De MIT-regeling wordt invulling gegeven middels samenwerking met de provincies op basis van de thema's uit het Missiegedreven Topsectoren- en Innovatiebeleid, in combinatie met de sleuteltechnologieënaanpak.

In 2024 is aandacht besteed aan koppeling van mkb aan de voorlopige consortia voor de calls in het Maritiem Masterplan door persoonlijke aandacht tijdens de twee TKI events. Daarnaast kreeg het Maritiem Masterplan ruime aandacht in een goed bezocht regionale event Maritime Innovation Platform 2024, op 4 april gehouden in Dordrecht. Daarnaast was er in de breakout-sessies aandacht voor digitalisering, robotisering en circulariteit. Met ca 600 experts uit de maritieme industrie werd veel mkb bereikt.

Vanuit het TKI bureau is middels persoonlijke benadering van een aantal MKB bedrijven de verschillende mogelijkheden binnen de MIT regeling onder de aandacht gebracht. Het bureau heeft een aantal vragen behandeld over gebruik van de MIT regeling en over mogelijkheden voor aansluiting van mkb bij projectinitiatieven.

1.7 Verzorgen van communicatie over activiteiten van het TKI Maritiem en representatie van het TKI maritiem in diverse fora

Informeren van de sector en bredere publiek over mogelijkheden en resultaten van het TKI op de website, in nieuwsberichten, artikelen en presentaties. Bijdragen aan zichtbaarheid van icoonprojecten binnen de missies en de topsector Water en Maritiem. Onderhouden van de TKI website en eventueel aanpassen aan nieuwe eisen vanuit RVO.

Resultaat:**Beschikbaarheid van website met actuele informatie. In Nieuwsberichten en media aandacht over TKI events en resultaten van iconische projecten. Voorlichtingsanimaties van maritieme thema's.**

In het afgelopen jaar is actief ingezet op het informeren van zowel de sector als het bredere publiek over de kansen, ontwikkelingen en resultaten binnen het TKI Maritiem. Dit gebeurde via diverse communicatiekanalen, waaronder de TKI-website, nieuwsberichten, artikelen en presentaties en via de communicatiekanalen van brancheverenigingen. Hiermee is bijgedragen aan de zichtbaarheid van de TKI-activiteiten en, in het bijzonder, van de iconprojecten die bijdragen aan de missies en doelstellingen van de topsector Water en Maritiem.

De TKI-website werd actief beheerd en waar nodig aangepast om aan te sluiten op nieuwe eisen vanuit RVO. Er is gezorgd voor een actuele en toegankelijke informatievoorziening over projecten, oproepen en resultaten. Daarnaast zijn er nieuwsberichten gepubliceerd rondom TKI-evenementen, projectresultaten en mijlpalen, en is er media-aandacht gegenereerd voor iconische projecten met een voorbeeldfunctie binnen de sector.

Uit onderzoek naar het maken van voorlichtingsanimaties met maritieme thema's is gebleken dat we op dit moment onvoldoende middelen hebben om dit te realiseren. We zoeken naar een andere mogelijkheid om de voorlichtingsanimaties te maken.

1.8 Uitvoeren van activiteiten ter bevordering van Europese PPS'n

Afstemming van de topsector Water en Maritiem op Europese agenda's, in het bijzonder Horizon Europe o.a. middels deelname aan klankbordgroep Horizon Europe Cluster 5. Deelnemen aan werkgroep Europa topsector Water en Maritiem.

Bevorderen van deelname van bedrijven aan Europese projecten en platformen, oa. door het organiseren van een jaarlijkse voorlichtingsbijeenkomst en het analyseren werkprogramma's aan de hand van de voor de maritieme sector relevante MMIP beschrijvingen.

Resultaat:

Jaarlijks aan 6 vergaderingen van werkgroep Europa en 4 bijeenkomsten van de klankbordgroep Horizon Europe Cluster 5 deelnemen. Uitvoeren van activiteiten onder de naam Forum Europa. Mede invulling geven aan co programmed partnership zero emission shipping, jaarlijkse voorlichtingsbijeenkomst en analyserapport van het werkprogramma 2024 van Horizon Europe. Bijdragen aan formuleren werkplan 2025-2027

Vanuit de POA is een deel van de activiteiten van Forum Europa gefinancierd. Dit is de werkgroep van het Innovatiecouncil van Nederland Maritiem Land bedoeld om het Europese werkprogramma te beïnvloeden, te analyseren en deelname aan Europese PPS'n te bevorderen. Het legt verantwoording af aan het Innovatiecouncil van Nederland Maritiem Land.

De secretaris heeft deelgenomen aan de bijeenkomsten van de werkgroep Europa van de Topsector Water en Maritiem. In deze bijeenkomsten is informatie gedeeld waarbij bijzondere aandacht gegeven is aan de aansluiting van het domein water en maritiem bij de missies in het kaderprogramma Horizon Europe. Vanuit Europa is er een brede interesse getoond in de Nederlandse Sectoragenda en zijn voorbereidingen getroffen voor een Europees model. Dit werd bevestigd door een analyse van de Europese Commissie die op 27 juni 2024 werd gepubliceerd en waarin werd uiteengezet hoe de oprichting van de nieuwe KIC nodig is om waterschaarste, droogte, overstromingen en aantasting van zee en zoet water aan te pakken. Er wordt in Europa een nieuwe kennis- en innovatiegemeenschap (KIC) opgericht op het gebied van water, defensie en maritieme sectoren en ecosystemen.

In 2023 is er een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden om met een sterke Nederlandse participatie in te zetten op een projectontwikkeling binnen de call HORIZON-CL5-2024-D5-01-12: Combining state-of-the-art emission reduction and efficiency improvement technologies in ship design and retrofitting for contributing to the "Fit for 55" package objective by 2030. In 2024 heeft de secretaris TKI meegewerkt aan de basis voor consortiumvorming en ontwikkeling van het projectvoorstel "Ships4-55".

In de vergaderingen van het Innovatie Council van Nederland Maritiem Land zijn de ontwikkelingen binnen Horizon Europe een vast onderdeel van de agenda. De secretaris TKI presenteerde daarin de kansen voor deelname aan de calls.

2. Programmamanagement

2.1 Leveren van inbreng in aanpassingen TKI regelingen en volgen van ontwikkelingen

Deelnemen aan topteamoverleg, TKI directeurenoverleg, TSWM Support Team en controllersoverleg, voeren van bilateraal overleg met RVO.

Resultaat:

Regelingen bekend en geïmplementeerd in administratie.

Er is deelgenomen aan en er zijn ervaringen gedeeld in de volgende reguliere overleg-fora:

- Het TKI Directeurenoverleg: In deze vergaderingen werd het TKI Maritiem afwisselend vertegenwoordigd door de secretaris en de voorzitter van het TKI,
- Het Topsector Water&Maritiem support team overleg: Hieraan werd deelgenomen door de secretaris TKI Maritiem,
- Het Topsector Controllersoverleg: Hieraan werd deelgenomen door de controller TKI maritiem.

Daarbij is er meegedacht aan een nieuwe vorm voor het innovatie- en industriebeleid van Nederland.

2.2. Implementeren van vernieuwde TKI toeslagregeling incl. en optimaliseren van beheersysteem voor TKI procedures

Per 2024 is zijn de TKI regelingen ingrijpend aangepast. Verwerken van aanpassingen TKI regelingen in processen van aanvragen, toekennen en verantwoorden van TKI toeslag. Optimaliseren van beheer- en rapportagesystematiek die bijdraagt aan efficiency van beheersing van TKI processen en dat aangepast kan worden naar veranderende rapportage-eisen van de overheid.

Resultaat:

Werkend beheer- en rapportagesystematiek voor verantwoording van inzet TKI budget naar overheid en brede publiek.

Er vond intensief en structureel overleg plaats tussen de controller van TKI Maritiem en de controllers van MARIN, TNO en TU Delft over de toepassing van instrumenten en procedures. Zij zijn actief geïnformeerd over de wijzigingen in de regeling en de gevolgen voor hun werkzaamheden.

Aanpassingen of verheldering van procedures werden in het TKI Bestuur bekrachtigd.

2.3 Verantwoording afleggen over de bereikte resultaten en doelstellingen

Verantwoording afleggen over de bereikte resultaten en doelstellingen aan het topteam Water en Maritiem en aan de overheid.

Resultaat:

Tijdige rapportages aan Topteam Water en Maritiem en aan RVO

De voorzitter van TKI Maritiem verzorgde de rapportages aan het topteam van de Topsector Water en Maritiem (TSWM) via presentaties, met specifieke aandacht voor de aansluiting op TKI Deltatechnologie en TKI Watertechnologie met het oog op het nieuwe topsectorenbeleid en de samenwerking met de kernteams voor Internationalisering en Human Capital.

Het boegbeeld van de topsector werd tussentijds geïnformeerd via bijeenkomsten van het Support Team TSWM. Daarnaast is actief bijgedragen aan de herpositionering van de TSWM-strategie.

Extra inzet is geleverd op het tijdig opleveren van de benodigde documenten. De secretaris van het topteam (vanuit de overheid) nam als waarnemer deel aan de vergaderingen van het TKI-bestuur en de Innovatie Council.

2.4 Voeren van een verantwoorde financiële administratie van het TKI en controle daarvan

Zorgdragen voor een zorgvuldige administratie van gegevens aangeleverd door de kennisinstellingen, van de inzet van TKI subsidies en het voorbereiden van de benodigde aanvragen en rapportages. Daarnaast het beheer en verantwoording van POA middelen en aansturing van inzet derde partijen.

Resultaat:

Zorgvuldige en efficiënte administratie van de TKI financiën.

Aanvragen TKI toeslag en verantwoording TKI inzet.

Verantwoord beheer van de POA middelen.

De financiële administratie werd gevoerd door een medewerkster van het NML bureau, onder toezicht van de penningmeester van het TKI bestuur en in afstemming met de coördinator van het TKI Maritiem. De begroting van de Programma Ondersteunende Activiteiten 2024, waarin begrepen de activiteiten van het TKI bureau, is door het bestuur goedgekeurd.

De PPS programmatoeslag aanvraag werd door de coördinator voorbereid en ingediend. Deze aanvraag en de een besteding van de inzet werden tussentijds doorgenomen met de penningmeester van het TKI bestuur en toegelicht in de bestuursvergaderingen van TKI Maritiem.

Er zijn accountantscontroles uitgevoerd over de inzet van TKI toeslag en de POA uitgaven 2024.

2.5 Bieden van administratieve ondersteuning aan het TKI bestuur

Ondersteunen secretaris bestuur TKI bij correspondentie, agendering vergaderingen, uitsturen brieven, maken van verslagen en archiveren van formele documenten.

Resultaat:

Zorgvuldige en efficiënte administratie van de TKI activiteiten

De controller zorgde voor de voorbereiding van de distributie van inzet van TKI toeslag. De penningmeester van het TKI bestuur gaf daarvoor per aanvraag zijn akkoord. De financiële verantwoording over de POA 2024 is gecontroleerd door een accountants bureau en goed bevonden. De financiën werden onder een vast agendapunt van de vergaderingen van het TKI bestuur behandeld.

Een medewerkster van het NML bureau voerde de administratie van alle TKI correspondentie en bood secretariële ondersteuning bij de vergaderingen van het TKI bestuur. De beleidnotities en de notulen werden opgesteld door de secretaris van het bestuur. Het bestuur vergaderde ieder kwartaal, afwisselend live en online.

Tevens verzorgde de medewerkers van het NML bureau in samenwerking met medewerkers van Netherlands Maritime Technology de organisatie van de events.

Het secretariaat van het Innovatie Council van NML, die functioneert als de programmaraad van het TKI Maritiem, werd gevoerd door een medewerker van NML. De werkzaamheden betroffen de programmering, de agendering en de notulering van de vergaderingen.

2.6 Voeren van het secretariaat van de TKI programmaraad (Innovatie Council NML)

Ondersteunen van de voorzitter van de programmaraad (Innovatiecouncil NML) bij het agenderen van vergaderingen

Resultaat:

Goed functionerende programmaraad als klankbord voor programmering en actualiseren van de maritieme agenda. Concrete adviezen aan TKI bestuur.

Het secretariaat van het Innovatie Council van NML, die functioneert als de programmaraad van het TKI Maritiem, werd gevoerd door een medewerker van NML. De werkzaamheden betroffen de programmering, de agendering en de notulering van de vergaderingen.

2.7 Begeleiding van selectie projectvoorstellen overige inzet

TKI Maritiem werkt volgens het principe dat consortia die toeslag genereren ook gebruik kunnen maken van die toeslag. Voor een beperkt deel van de categorie toeslagen is dit niet mogelijk. We noemen dit en "restcategorie inzet". Daarvoor worden voorstellen gevraagd en beoordeeld door het TKI bestuur.

Resultaat:

Uitnodiging tot indienen, selecteren en toekennen van inzet projectvoorstellen in "restcategorie", waarin bedrijfsleven participeert.

In 2024 is actief uitvoering gegeven aan de begeleiding van dit proces. De uitnodiging tot indiening van voorstellen is breed gedeeld via sectorale netwerken, communicatiekanalen van TKI Maritiem en in overleg met andere TKI's. De controller van TKI Maritiem heeft het selectieproces begeleid, waarbij is toegezien op transparantie, doelmatigheid en aansluiting bij de strategische doelen van het TKI. Dit heeft geleid tot de selectie en toekenning van projectvoorstellen waarin het bedrijfsleven actief participeert, gericht op maritieme innovatie buiten de reguliere PPS-toeslagstromen om.

3. Kennisoverdracht en valorisatie

3.1 Deelname aan beurzen, conferenties en thema-bijeenkomsten op het gebied van R&D en innovatie relevant voor Maritiem

Geven van voorlichting over kennisontwikkeling binnen maritieme R&D thema's in nationale en regionale themabijeenkomsten.

Deelnemen aan seminars Offshore Energy Beurs, SMM en Autonomous Ship expo conference voor uitdragen maritieme R&D resultaten.

Deelnemen aan bijeenkomsten over de Noordzee-agenda.

Resultaat:

Bekendheid van de maritieme RD&I bij deelnemende bedrijven en kennisorganisaties middels deelname aan tenminste twee conferenties, vier thematische nationale en regionale events en bijeenkomsten over de Noordzee agenda.

In 2024 werd programmatisch bijgedragen aan events tijdens onder andere de maritieme vakbeurzen Offshore Energy in Amsterdam, SMM in Hamburg en het Autonomous Ship Expo conference. Tijdens side events werden innovatieve ontwikkelingen in de sector onder de aandacht gebracht.

Verder is intensief bijgedragen aan het organiseren van een Masterclass Regionaal Samenwerken Alblasserwaard.

Het TKI maritiem heeft intensief contact onderhouden met de Ondernemersverenigingen in Nederland, zoals Maritieme Delta en de maritieme branches NMT-IRO en KVNR. Met de activiteiten van de Maritieme Delta en de maritieme branches is een groot segment maritiem mkb bereikt.

De MIP-regeling, geopend in oktober 2024 met een budget van €7,5 miljoen, ondersteunt projecten die bijdragen aan de verduurzaming en digitalisering van de maritieme sector. Hoewel de indieningsperiode loopt tot eind januari 2025, zijn de eerste projecten al in voorbereiding.

Vanuit het TKI werd contact gehouden met o.a de volgende (Maritieme Innovatie Impuls Projecten (MIIP) studies, waarmee een basis werd gelegd onder de voorbereiding van projectvoorstellen binnen de maritieme thema's. In de uitvoering van deze MIIP projecten worden vele bedrijven bereikt en betrokken bij gezamenlijke innovatieve ontwikkelingen.

In 2024 zijn vijf Maritieme Innovatie Impuls Projecten (MIIP) van start gegaan. Deze projecten richten zich op haalbaarheidsstudies binnen de thema's 'Towards Zero Emissions', 'Digital and Autonomous Shipping', 'Safety and Security' en 'Blue Growth'. Ze zijn geselecteerd op basis van hun innovatieve karakter, het potentieel voor vervolgtrajecten en de kwaliteit van de samenwerkingsverbanden.

Overzicht van MIIP-projecten gestart in 2024:

MIIP001 – Interactief Veiligheidscultuur Platform

Ontwikkeling van een interactief platform ter bevordering van veiligheidscultuur binnen maritieme organisaties.

MIIP002 – Foiling Flight Control System (FFCS)

Onderzoek naar een geavanceerd controlesysteem voor draagvleugelschepen, gericht op verbeterde stabiliteit en efficiëntie.

MIIP003 – Maritime Flywheel

Exploratie van vliegwielttechnologieën voor energieopslag en -terugwinning aan boord van schepen.

MIIP004 – Digitalisering maritieme emissierapportages en monitoringsplan

Ontwikkeling van digitale tools voor nauwkeurige emissierapportage en monitoring, ter ondersteuning van milieuwetgeving.

MIIP006 – Modulaire smart grid voor binnenvaart

Ontwerp van een modulair smart grid-systeem voor binnenvaartschepen, met focus op energie-efficiëntie en duurzaamheid.

De resultaten en overzicht van betrokken partijen zijn weergegeven op <https://maritieland.nl/maritieme-innovatie-impuls-projecten/>

3.2 Overdragen van kennis, valoriseren en opschalen toegepaste kennis ontwikkeld in PPS projecten en programma's.

Organiseren van en leveren bijdrage aan tenminste vier thematische seminars en workshops en drie conferenties, over toepassing van kennis ontwikkeld binnen de thema's Zero emission, Digital Shipping, Blue Growth en Safety & security en binnen de voor maritiem relevante MMIP's en aansluiten op events van maritieme branche organisaties en kennisinstellingen.

Organiseren van presentaties over lopende onderzoeksprojecten en programma's in het Innovatie Council en het Maritiem Kennis Centrum en het Nederlands Forum Smart Shipping.

Resultaat:

Bekendheid bij bedrijven over ontwikkelde toegepast kennis in lopende maritieme projecten.

Jaarlijks voor elk van de vier maritieme thema's twee workshops, gekoppeld aan TKI events.

Voor elk thema tenminste 1 showcase van een geslaagde valorisatie bij een toonaangevend bedrijf. Leggen van contacten met tenminste 15 bedrijven om valorisatie van kennis te bevorderen.

Op 4 april 2024 was in het Energiehuis in Dordrecht het Maritime Innovation Platform waar is bijgedragen aan de programmering van breakout sessies en keynote sprekers in het plenaire deel. Met name digitalisering en robotisering als oplossing voor blijvende scheepsbouw in Nederland en circulariteit in de maritieme sector stonden centraal. In dit event kreeg de valorisatie van onderzoek en ontwikkeling veel aandacht.

In de vergaderingen van het Innovatie Council en van het MKC is veel aandacht gegeven aan lopende en nieuwe projecten en initiatieven. In beide fora werden verbindingen gelegd met tenminste 15 toonaangevende bedrijven.

Tijdens de twee TKI events in juni en november werden diverse workshops georganiseerd rondom de thema's:

1. Towards zero emission: klimaat, milieu en onderwatergeluid
2. Blue Growth: maritieme aspecten offshore energie, voeding en grondstoffen
3. Maritime data: veilig delen en slim gebruiken van data over de hele levenscyclus
4. Safe shipping: veilige scheepvaart (binnenwater, havens, zeeën, oceanen)
5. Secure seas: maritieme hightech voor een veilige zee – Dutch Naval Design
6. Smart & circular shipbuilding: digitaal, modulair en circulair

De 36 voorstellen die voor de MIP-regeling zijn ingediend, met een gezamenlijke gevraagde bijdrage van circa 35 miljoen euro, laten zien dat er een grote bereidheid is om kennis en

innovaties in te zetten voor missiegedreven oplossingen. De overweldigende belangstelling, tegenover een budget van slechts 7,5 miljoen euro, onderstreept de urgentie én het potentieel om bij te dragen aan maatschappelijke opgaven binnen de maritieme sector.

3.3 Versterken van netwerken gericht op kennisoverdracht en valorisatie

Deelname stimuleren van Nederlandse bedrijven en organisaties aan diverse initiatieven en netwerken die kennisuitwisseling nastreven, o.a. de Blue Week, het Platform Schone Scheepvaart, het Nederlands Forum Smart Shipping, het NML Innovatie Council, het MKC netwerk, het Maritime Designer Forum en de maritieme R&D dagen van MARIN en TNO. Bijzondere aandacht wordt gegeven aan de bijdrage van projecten binnen de R&D regeling mobiliteitssectoren in het kader van de versnelling van de energietransitie in de maritieme sector. Daarnaast worden verbindingen gelegd met de Human Capital ontwikkelingen voor zover gekoppeld aan het Masterplan.

Resultaat:

Jaarlijks 5 relevante bijeenkomsten bezocht

In 2024 stond de maritieme sector nadrukkelijk in het teken van innovatie, met als centrale pijlers het Maritiem Masterplan en de Sectoragenda Maritieme Maakindustrie. Binnen deze context zijn tal van bijeenkomsten en netwerkactiviteiten georganiseerd, waaronder de Blue Week, het Platform Schone Scheepvaart en het Nederlands Forum Smart Shipping. Deze evenementen boden

ruimte voor inhoudelijke verdieping op maritieme innovatiethema's en gaven zicht op beschikbare middelen en subsidiemogelijkheden.

Vanuit TKI Maritiem is actief bijgedragen aan het stimuleren van deelname van Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen aan deze initiatieven. Er is ingezet op versterking van het ecosysteem, onder meer door het werven van deelnemers voor de Innovation Council van Nederland Maritiem Land (de programmaraad van TKI Maritiem), waar het bedrijfsleven rechtstreeks betrokken is bij de koers van het innovatieprogramma.

Het Maritime Knowledge Centre (MKC) netwerk speelde daarnaast een belangrijke rol in het verbinden van bedrijven aan fundamenteel onderzoek en bood een podium voor het zichtbaar maken van R&D-ontwikkelingen.

Opvallend was de toegenomen betrokkenheid van bedrijven bij sectorbrede innovatiethema's, met name binnen het Maritiem Masterplan en de uitvoering van de Sectoragenda.

TKI Maritiem was eveneens goed vertegenwoordigd tijdens de TO2 Impact Tour op 9 november, waar met een interactief programma de maatschappelijke impact van de maritieme innovatie en de rol van TO2-instituten in het versterken van de nationale kennisinfrastructuur werd benadrukt.

4. Ondersteuning Topteam Topsector Water en Maritiem

4.1 Organisatie communicatie, events en marketing rondom kennis en innovatie in Topsector Water en maritiem (TSWM)

Het structureel opzetten van 'interne' communicatie binnen de leden van TSWM. Het bewaken en maken van content voor cross sectorale communicatie. Het bewaken en maken van content voor online communicatie. Het enthousiasmeren en informeren van innovatiehelix binnen water-, delta en maritieme domein en met name de innoverende partijen. Het begeleiden van het topteam en met name boegbeeld in communicatie naar leden en geïnteresseerde partijen in de innovatiehelix. Het maken en bewaken van TSWM branding. Het organiseren van publieke events in Nederland.

Resultaat:

Het vervlechten van TSWM innovaties met andere topsectoren

Het organiseren van 4 events.

Communicatie stroomlijnen binnen de kernteams en leden door verschillende sectorale en cross-sectorale overleggen.

Het vernieuwen en inbedden van TSWM branding.

Content verzameling en delen van missies in Innovatiehelix (nieuwsbrieven, films etc.) (LWV, logistiek, gezondheid, veiligheid, maatschappelijk verdienvermogen, sleutel technologieën) in online communicatie.

De Topsector Water en Maritiem (TSWM) heeft in 2023 een duidelijke stap gezet in haar positionering binnen het bredere Topsectorenbeleid en richting stakeholders in alle deelsectoren. In 2024 is samen met een externe verandermanager van het bureau ThisLife gekeken naar versterking van de samenwerking tussen de drie TKI's – Deltatechnologie, Watertechnologie en Maritiem. Er is gewerkt naar het opstellen van een gezamenlijke, strategische agenda waarin ieders bijdrage zichtbaar en herkenbaar is.

4.2 Het beter positioneren van Topsector Water en Maritiem (TSWM) ten opzichte van andere Topsectoren en de omgeving waaronder stakeholders in de gouden driehoek. En het intern beter laten functioneren van TSWM (d.w.z. tussen de drie deelsectoren/TKI's) onderling;

Het vormgeven van een nieuwe – meer samenhangende – agenda voor de Topsector waarin de drie deelsectoren een herkenbare plek hebben. Daarnaast wordt de agenda met bestuurlijke afspraken van boegbeeld bijgehouden en worden allerlei logistieke en ondersteunende zaken in het adviesteam van boegbeeld uitgevoerd (Topteamvergaderingen, supportteamvergaderingen, summit, CEO DG-diners etc). Ook heeft waar nodig vervanging van boegbeeld plaats. Daarnaast worden de voorzitters en secretarissen van de 3 TKI's op hun verzoek ondersteund in het bestuurlijke en vertegenwoordigende werk binnen de Topsectoren.

Resultaat:

Goede zichtbaarheid en coördinatie van de TSWM en de 3 TKI's binnen de Topsector structuren.

Goed agendabeheer van de Topsector, logistiek binnen topteam up to date.

Nieuwe strategische agenda voor TSWM.

De bestuurlijke ondersteuning van het boegbeeld en de TKI's is geprofessionaliseerd via het adviesteam, dat zorgde voor effectief agendabeheer, ondersteuning van bijeenkomsten (zoals Topteamvergaderingen, CEO-DG-diners en de summit) en vervanging van het boegbeeld waar nodig. Ook zijn de TKI-voorzitters en -secretarissen ondersteund in hun vertegenwoordiging binnen de Topsectorstructuur. Dit heeft geleid tot een betere interne afstemming en een versterkte, goed zichtbare positionering van TSWM als samenhangende sector.

Een belangrijk aandachtspunt is de vertaling van kennis en technologische ontwikkelingen naar concrete toepassingen op het gebied van onder andere klimaatveiligheid, drinkwatervoorziening, energietransport en maritieme operaties. Door helder te communiceren over innovaties,

subsidiemogelijkheden, netwerken en samenwerkingen, draagt de TSWM bij aan het versterken van de innovatiehelix en versnelt zij de maatschappelijke impact.

Organisatie

De TKI activiteiten zijn uitgevoerd door het TKI bureau.. Het bureau is ondergebracht bij het kantoor van Nederland Maritiem Land en heeft geen eigen personeel. De personele inzet bestaat uit de inzet van personeelsleden van Nederland Maritiem Land en medewerkers van Netherlands Maritime Technology, tegenwoordig te noemen NMT-IRO, en het MKC. De aansturing van het TKI wordt gedaan door het bestuur van het TKI, waarvan de werkzaamheden van de secretaris, die deels ook betrokken is in de uitvoering van het werk en verantwoordelijk is voor diverse rapportages.

Bijlage:

Financieel jaarverslag POA TKI Maritiem 2024

Lijst afkortingen:

AI: Artificial Intelligence

DND: Dutch Naval Design

JIP: Joint Industrie Project: Samenwerkingsproject van bedrijven en kennisorganisaties voor ontwikkelen van toegepaste kennis.

KIA:	Kennis en Innovatie Agenda
KVNR:	Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reders
LVN:	Ministerie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (Vanaf 2 juli 2024 is de naam gewijzigd in Ministerie Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN))
NML:	Nederland Maritiem Land - koepelorganisatie van maritieme branches
MARIN:	Maritiem Research Instituut Nederland
MIP:	Maritieme Innovatie Projecten
MIIP:	Maritime Innovatie Impuls Projecten
MIT:	Mkb Innovatiestimulering Topsectoren
MMIP:	Meerjarige Missiegedreven Innovatieprojecten
MKC:	Maritiem Kennis Centrum – samenwerkingsverband tussen MARIN, de maritieme afdelingen van TNO en de TU Delft en de Defensie Academie.
NIOZ:	Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee
NMT:	Netherlands Maritime Technology – de branche-organisatie van de Nederlandse Maritieme Maakindustrie (vanaf 1 januari 2025 te noemen NMT-IRO)
NWA:	Nationale Wetenschapsagenda
NWO:	Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
POA:	Programma Ondersteunde Activiteiten
PPS:	Publiek Private Samenwerkingen
SEP:	Strategy Evaluation Protocol
TKI:	Topconsortium Kennis en Innovatie
TSWM:	Topsector Water en Maritiem